

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої
ради, доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ТРЕЙДИНГОВІ МЕРЕЖІ ФОНДОВОГО РИНКУ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні здобувачів вищої
освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИКИ:

Професорка кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку,
докторка економічних наук, професорка
26 серпня 2025 року

Юлія АЛЕСКЕРОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Алла КРУШИНСЬКА

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
27 серпня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
27 серпня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 4
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 6
4.1. Аудиторні заняття	– 6
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	– 6
5. Методи навчання та контролю	– 6
6. Схема нарахування балів	– 7
7. Рекомендовані джерел	– 7
7.1. Основні джерела	– 7
7.2. Допоміжні джерела	– 7
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 8

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 07 Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Трейдингові мережі фондового ринку
5. Тип дисципліни	– вибіркова
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– третій
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– доктор філософії
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0/90
12. Форма семестрового контролю	–
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– «Актуальні проблеми теорії та практики фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку», «Інноваційний розвиток фінансових ринків».
2) супутні дисципліни	– -
3) наступні дисципліни	– -
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті.
	Спеціальні компетентності
	СК 01. Здатність виконувати оригінальні наукові дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів, з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.
	СК 03. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати

	результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати та ефективно використовувати наукову літературу за напрямом досліджень.
Програмні результати навчання	ПР 02. Мати концептуальні та методологічні знання з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку і на межі предметних галузей, а також демонструвати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. ПР 08. Вміти виконувати оригінальні дослідження в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та міждисциплінарних напрямках, та кваліфіковано відображати їх результати у наукових публікаціях.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи фондового ринку

Економічна сутність фондового ринку та його місце в системі фінансових відносин держави, основні теоретичні підходи до визначення поняття фондового ринку та його функціонального призначення в сучасній економіці; ключові функції фондового ринку, зокрема акумуляційна, перерозподільна, інвестиційна, регулятивна та інформаційна, їх значення для стабільного розвитку національної економіки.

Підходи до класифікації фондових ринків за організаційними ознаками (біржовий і позабіржовий ринки), територіальними характеристиками (національний, регіональний, міжнародний і глобальний ринки), а також функціональними ознаками (первинний і вторинний ринки цінних паперів), їхні відмінності та взаємозв'язок.

Роль фондового ринку в процесі мобілізації тимчасово вільних фінансових ресурсів, їх перерозподілу між галузями економіки та суб'єктами господарювання, забезпечення ефективного використання капіталу, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, а також вплив фондового ринку на економічне зростання держави.

Основні учасники фондового ринку, їх класифікація та економічні інтереси, функції інвесторів як постачальників капіталу, брокерів як професійних посередників, дилерів як учасників, що здійснюють операції за власний рахунок, а також роль державних регуляторних органів у забезпеченні стабільності, прозорості та правового захисту учасників ринку.

Фінансові інструменти, що обертаються на фондовому ринку, їх загальна характеристика та місце в структурі ринку капіталу; економічні особливості акцій як інструментів власності, облігацій як боргових цінних паперів і похідних фінансових інструментів як засобів управління ризиками, інвестування та спекулятивної діяльності.

Тема 2. Інтернет-трейдинг як форма сучасної торгівлі цінними паперами

Сутність інтернет-трейдингу як форми електронної торгівлі цінними паперами, передумови його виникнення та розвитку в умовах цифровізації фінансових ринків, місце інтернет-трейдингу в сучасній інфраструктурі фондового ринку та його значення для розширення доступу інвесторів до фінансових інструментів.

Переваги та недоліки інтернет-трейдингу порівняно з традиційними формами біржової торгівлі, вплив використання інформаційно-комунікаційних технологій на швидкість укладання угод, зниження транзакційних витрат, підвищення прозорості операцій та рівень ризиків для учасників ринку.

Особливості функціонування сучасних торговельних платформ для інтернет-трейдингу, їх технічна структура та основні функціональні можливості, зокрема доступ до ринкових котирувань у режимі реального часу, аналітичних інструментів, торговельних сигналів і автоматизованих систем прийняття рішень.

Типи електронних торговельних систем та їх роль у забезпеченні ефективної взаємодії між інвесторами, брокерами та біржами, механізми обробки та виконання торговельних наказів, а також значення надійності, швидкодії та захисту інформації в процесі здійснення інтернет-операцій.

Ризики та обмеження, пов'язані з використанням інтернет-трейдингу, зокрема технологічні, ринкові та інформаційні ризики, питання кібербезпеки, захисту персональних даних і коштів інвесторів, а також роль державного регулювання та внутрішніх правил брокерських компаній у мінімізації можливих загроз.

Тема 3. Аналіз фондового ринку

Сутність аналізу фондового ринку як інструменту обґрунтування інвестиційних рішень, його місце в системі фінансового менеджменту та значення для оцінювання поточного стану й перспектив розвитку ринку цінних паперів.

Фундаментальний аналіз як метод дослідження фондового ринку, його теоретичні засади та інформаційна база, аналіз макроекономічних показників, вплив економічних циклів, грошово-кредитної та фіскальної політики на динаміку фондових індексів і вартості фінансових активів.

Галузевий та корпоративний аналіз у структурі фундаментального аналізу, оцінювання фінансового стану та результатів діяльності компаній, аналіз фінансової звітності, показників прибутковості, ліквідності, платоспроможності та інвестиційної привабливості емітентів цінних паперів.

Технічний аналіз фондового ринку як метод прогнозування руху цін на основі історичних даних, використання графічних моделей, трендів, рівнів підтримки й опору, а також застосування технічних індикаторів та осциляторів у процесі прийняття торговельних рішень.

Порівняльна характеристика фундаментального та технічного аналізу, можливості їх поєднання в практиці інвестування й трейдингу, обмеження кожного з методів та значення комплексного підходу до аналізу фондового ринку з метою підвищення ефективності інвестиційної діяльності.

Тема 4. Операції та торговельні стратегії на фондовому ринку

Сутність торговельних операцій на фондовому ринку та їх економічний зміст, основні види операцій із цінними паперами, зокрема купівля та продаж фінансових активів особливості здійснення біржових і позабіржових угод.

Маржинальна торгівля як форма здійснення операцій на фондовому ринку, механізм використання кредитного плеча, економічна доцільність залучення позикових коштів, а також ризики, пов'язані з підвищенням фінансового важеля.

Класифікація торговельних стратегій залежно від інвестиційного горизонту, частоти здійснення угод і рівня ризику, характеристика короткострокових, середньострокових і довгострокових стратегій торгівлі на фондовому ринку.

Особливості основних торговельних стратегій, зокрема скальпінгу як надкороткострокової форми торгівлі, денної торгівлі (day trading) як стратегії здійснення операцій у межах одного торговельного дня, а також свінг-трейдингу як методу отримання прибутку на середньострокових цінових коливаннях.

Фактори, що впливають на вибір торговельної стратегії, зокрема ринкова кон'юнктура, волатильність фінансових інструментів, рівень ліквідності, інвестиційні цілі учасника ринку, обсяг капіталу та рівень допустимого ризику.

Тема 5. Ризик-менеджмент у процесі торгівлі на фондовому ринку

Економічна сутність ризику в інвестиційній та торговельній діяльності на фондовому ринку, поняття фінансового ризику та його вплив на результати операцій з цінними паперами, місце ризик-менеджменту в системі управління інвестиційною діяльністю.

Класифікація ризиків, що виникають у процесі торгівлі на фондовому ринку, зокрема ринковий, кредитний, процентний, валютний, ризик ліквідності та операційний ризик, їх характеристика та джерела виникнення.

Методи управління ризиками при здійсненні операцій з фінансовими інструментами, включаючи ідентифікацію, оцінювання, моніторинг та мінімізацію ризиків, використання кількісних і якісних підходів до аналізу ризикових ситуацій.

Інструменти ризик-менеджменту в процесі фондової торгівлі, зокрема застосування стоп-наказів (stop-loss), диверсифікації інвестиційного портфеля, контролю розміру позиції, обмеження використання кредитного плеча та хеджування за допомогою похідних фінансових інструментів.

Психологічні аспекти управління ризиками, вплив емоційних чинників на прийняття інвестиційних рішень, значення дисципліни, самоконтролю та дотримання торговельної стратегії для забезпечення стабільних результатів діяльності на фондовому ринку.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Аудиторні заняття

4.1.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом, що визначається у силабусі навчальної дисципліни.

4.1.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.1.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

4.2.1. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає завдання до кожної теми.

4.2.2. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти зазначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських заняттях відбувається:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення тестових завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі) бліц-опитування здобувачів вищої освіти щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі) опитування на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку, за умови якщо здобувач освіти за поточний контроль накопичив менше 36 балів, або бажає отримати підсумковий бал вищий за розрахунковий, який обчислюється за формулою:

$$\sum c = \text{Бпк} * 100 / 60, \text{ де:}$$

Σc – загальна кількість балів;

Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.

Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нархування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок. Підручник. Хмельницький. 2019. 384с.
2. Еш С. Ринок фінансових послуг : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
3. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.
4. Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Паєнтко Т. В. Фінансове посередництво: навч. посіб. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 238 с.
5. Рубанов П.М. Трансформаційні процеси в національній економіці під впливом FinTech інновацій : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2020. 452 с.
6. Трусова Н.В. Фінансовий ринок: навч. посіб. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

7.2. Допоміжні джерела

7. Литвиненко І. П. Аналіз торгових мереж фондового ринку України. *Економічний вісник університету*. 2021. № 3. С. 45–53.

8. Aleskerova Y., Nykytiuk O., Matviichuk D. Financial and marketing aspects of the insurance market of Ukraine during the period of martial law. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 80. С. 74-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct80-13>
9. Aleskerova Yu., Fedoryshyna L. Analysis of the financial market of Ukraine during a period of instability. *Інфраструктура ринку*. 2025. Вип. 85. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct84-18>.
10. Aleskerova Yu., Fedoryshyna L. Analysis and efficiency of modern payment systems and directions for improvement of payment systems in the financial market of Ukraine. *Причорноморські економічні студії*. 2025. Вип. 94. С. 89-96. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.94-13>.
11. Морозова Т. О. Моделі високочастотної торгівлі у фондовому секторі. *Фінанси і кредит*. 2019. Т. 25. № 8. С. 80–92.
12. Ахрамович В.М. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Кібербезпека банківських та комерційних структур». Київ : ДУТ, 2019. 163 с.
13. Безпалій Р.В. Фінтех-інновації : передумови становлення та сучасні тенденції. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 2. С. 44-49.
14. Белінська Г.В. Ринок фінансових інновацій: сутність, особливості та передумови створення. *Наукові праці НДФІ*. 2016. № 1 (74). С.137–149.
15. Волосович С.В. Домінанти технологічних інновацій у фінансовій сфері. Економічний вісник університету. *Переяслав-Хмельницький державний університет ім. Г. Сковороди*. 2017. Вип. 33/1. С. 15–22.
16. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
17. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025>.
18. Тоцька О.Л. Фінансові інновації у світі : огляд інноваційних продуктів переможців VAI Global Innovation Awards 2020. *Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інт.-конф., 22 жовт. 2021 р. Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2021. С. 152–156.*
19. Шевчук Ю.В. Оцінка використання фінансових інновацій на фінансовому ринку України. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 39-44.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Scopus Preview. URL: <https://www.scopus.com/>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://gntb.gov.ua/ua/>
4. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/login>
6. Євростат. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
8. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
9. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua>
11. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
12. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
13. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>
14. Фондова біржа «Українська біржа». Торгові мережі та технології. Офіц. сайт. Режим доступу: <https://ux.ua/>
15. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України. Інформаційні матеріали та регуляції. Режим доступу: <https://nssmc.gov.ua/>
16. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>

17. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
18. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
19. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
20. Офіс Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
21. Хмельницька міська рада. URL: <http://www.khmelnysky.com/>
22. Хмельницька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.adm.km.ua/>
23. Хмельницька обласна рада. URL: <http://km-oblrada.gov.ua/>
24. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.ounb.km.ua/>
25. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: <http://www.univer.km.ua/>

ОНОВЛЕНО:

Професорка кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку,
докторка економічних наук, професорка

28 жовтня 2025 року

_____ Юлія АЛЕСКЕРОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
28 жовтня 2025 року, протокол № 3.

Завідувачка кафедри, кандидатка
економічних наук, доцентка

28 жовтня 2025 року

_____ Алла КРУШИНСЬКА